ДГ „ Щастливо Детство”
гр. Враца, ул. „ Цар Асен” №27, тел. 0884314571
E-mail: info-609120@edu.mon.bg
Shtastlivo-detstvo

Утвърждавам : Galya Krasimirova Yoncheva
Digitally signed by Galya Krasimirova Yoncheva
Date: 2026.10.09 08:39:49 +03'00'

Директор : Г. Йончева
Заповед № 2/15.09.2026г.

ПРОГРАМНА СИСТЕМА
НА ДЕТСКА ГРАДИНА ”ЩАСТЛИВО ДЕТСТВО ” гр. ВРАЦА
2024- 2028 година

Детската градина е първото стъпало в етапа на развитие на всяко дете. Тя е мястото, където започва образование на детето и където то получава първите грижи, знания, умения и компетентности. Образованието е нещо повече от придобиването само на знания. По време на своя растеж и заниманието със заобикалящата го среда детето се учи как да създава своя представа за света и да се занимава активно с него. Възпитанието и образованието са процес на развитие на личността и помагат на детето да се справя с живота.
Програмна система «Щастливо детство» е цялостна концепция за развитието на децата, подчинена на стратегическата цел на детската градина. Тя се основава на съвременните теоретични постановки и педагогически опит в областта на предучилищното образование. Насочена е към осигуряване на оптимални условия за интелектуално, емоционално, социално, духовно- нравствено и физическо развитие на детето от XXI век. Това определя учителите като водещи субекти в образователен процес, реализиран с много любов и всеотдайност. От друга страна, в процеса на педагогическата интеракция, детето също се възприема в позицията на субект, като се зачита повишената му емоционалност. При подбора на програмно съдържание се търси възпитателния му характер, както и възможностите за неговото осмисляне по посока гражданското образование на децата.

Предложената концепция е своеобразно продължение на дългогодишен опит на ДГ «Щастливо детство» в тази посока. За успешното изпълнение се разчита на креативност от страна на учителите в целия сложен комплекс от интелектуални, емоционални и поведенчески компоненти на педагогическото творчество.

Програмната система на ДГ „Щастливо детство“ гр. Враца е:

- Ориентирана към очакванията на обществото към съвременното предучилищно образование.
- Отразява актуални тенденции в контекста на нормативните и стратегически документи в образованието.
- Съответстваща на ЗПУО и Държавния образователен стандарт за предучилищно образование.
- Съобразена със спецификата и споделените образователни ценности на ниво детска градина.

Цели на програмната система

- реновиране на материалната база и сградния фонд на ДГ „Щастливо детство“ гр. Враца;
- придобиване на съвкупност от компетентности – знания, умения и отношения, необходими за успешното преминаване на детето към училищното образование.
- В ДГ „Щастливо детство“ се работи в няколко направления за разгръщане на математическите, практическите, космическите знания и умения, сензорика и развитие на речта, с нагледни материали близки до околната среда, с цел формиране на свободна, но дисциплинирана личност, у която да има любов към знанието, без принуда, а с отговорност, самоконтрол, концентрация и самостоятелност. „ Детето се учи“. То само ще върви по пътя на познанието, като това ще става лесно, радостно, свободно. Защото ще му помагат времето, обстановката и педагогът, който е активен наблюдател и ментор на детето, който наблюдава, показва и обяснява, но никога не действа вместо него.
- цялостно развитие на детската личност;
- ранно откриване на заложбите и способностите на всяко дете и насърчаване на развитието и реализацията им;
- квалификация и кариерно развитие на наличните ресурси;
- сътрудничество и взаимодействие между учители, директор, родители и други педагогически специалисти за постигане на целите на предучилищното образование.

Програмната система на ДГ отговаря на следните изисквания:

1.създава условия за придобиване на компетентностите – знания, умения и отношения по всяко от образователните направления;
2.отчита спецификата на ДГ и на групите;
3.съответства на интересите, възможностите и възрастовите характеристики на децата;

В програмната система на ДГ са включени:

1.подходи и форми на педагогическо взаимодействие;
2.разпределение на формите на педагогическо взаимодействие;
3.тематично разпределение на всяка възрастова група;
4.механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование;

I. Подходи и форми на педагогическо взаимодействие.

1. Подходи на педагогическо взаимодействие

Подходите, базисът за реализиране на програмната система, по-конкретно: съдържанието на формите на педагогическо взаимодействие; тематичните разпределения по образователните направления във всички възрастови групи; проследяването на индивидуалните резултати на детето от предучилищното образование; заложените идеи за ефективен механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование; са следните:

- **Личностен и индивидуален подход** към всяко дете- детето в центъра на педагогическото взаимодействие/ наблюдение и опознаване/ независимо от неговата възраст, националност и социално положение
- **Ситуационен и интегрален подход**– поставяне на детето в различни ситуации/ интегралния подход в педагогическия процес на детската градина се изразява в опознаването на заобикалящата ни действителност като единно цяло с множество сложни причинни връзки и зависимости. Интегралния подход помага на детето още от предучилищна възраст да възприема заобикалящия го свят като една сложна система от взаимно свързани помежду си елементи. Практическото приложение на интегралния подход в педагогическото взаимодействие изисква разширяване на интегративните знания. Ситуационния подход изисква от педагогическите специалисти повече интелигентност и дисциплина при подбора на методите и средствата за педагогическо взаимодействие. Този подход включва система от методи, изискващи преодоляване на познавателни трудности и решаване на проблемни задачи. Ситуационния подход изисква нов стил на работа на педагогическите специалисти с децата, умения да се използва всяка ситуация.
- **Рефлексивният подход** определя технологията на използваните методи и средства, определени чрез ситуационния подход. Той подсказва и технологията на използваната от учителя тип и вид на ситуацията. Използвайки в практиката си проблемната педагогическа ситуация в нейните четири равнища, ние се съобразяваме с изискванията на рефлексивния подход. Рефлексията и развитието на механизма на осъзнаването са изпробвани от нас години наред и ще продължим да подчиняваме дейността си на това, и ние, и децата ни да се усъвършенстваме в умението си да се самонаблюдаваме.
- **Игровият подход -** създаване на условия за учене чрез игра;
- **Конструктивен подход-** ученето не чрез механично приемане на знания, а чрез интерпретирането им. Конструктивизмът, като подход, кореспондира с останалите посочени подходи и е избран от нас поради основната му характеристика – в познавателната дейност новите знания се свързват с предишен опит на децата. За нас са важни и активния характер на обучението, застъпен в конструктивизма, както и рефлексивната активност на учащия. Конструктивизмът в образованието търси равностойно отговори на въпросите как хората учат и каква е

„природата― на знанието. Тази теория представя идеята, че учещият конструира собствени знания и същевременно конструира значения, учейки. Приемаме конструктивистката педагогика и заради социалната същност на идеята - личността конструира индивидуален познавателен образ на действителността, търсейки решения на познавателни задачи в ситуации, съвместно с други участници, в сътрудничество. Сътрудничеството и възможностите за стимулирането му са част от нашите цели.

- **Синергичен подход** – значи съвместно действие на няколко неща, като крайния ефект от общо действие е по-голямо в сравнение с действието на всяко едно нещо поотделно.
- **Креативност и успеваемост**

2**.Форми на педагогическо взаимодействие**.

Педагогическото взаимодействие е процес, насочен към постигането на определен очакван резултат, свързан с цялостното развитие на детето, в който основни участници са: учителят и детето.

При осъществяване на педагогическо взаимодействие учителите използват игровата дейност за постигане на компетентностите по седемте образователни направления по ДОС.

При организацията на педагогическото взаимодействие се следва синергичния подход- триизмерно преплитане, взаимодействие и взаимопроникване на :

1) компонентите на съдържанието на възпитанието
2) методите на интерактивно обучение
3) изискванията на държавните образователни стандарти за учебното съдържание и подготовка на децата за училище.

Синергизирането на елементите на модела в един модул е креативен, творчески процес на създаване на образователно съдържание, пречупено през призмата на конкретна тема.

Игровата дейност е базиса на всички видове форми на взаимодействия през учебното и неучебното време в детската градина и в подготвителна група в училище.

Планираните за деня задачи по отделните образователни направления се реализират паралелно в ситуациите.

Ситуациите нямат времево ограничение, но са съобразени с интереса и активността на децата.

Педагогическото взаимодействие в предучилищното образование се организира в основна и в допълнителни форми.

Основна форма на педагогическо взаимодействие в ДГ е педагогическата ситуация, която протича предимно под формата на игра и се организира само в учебно време. Конкретното разпределение на педагогическите ситуации се осъществява в седмично разпределение по следните образователни направления:

1.български език и литература;
2.математика;
3.околен свят;

4.изобразително изкуство;
5.музика;
6.конструктивни технологии;
7.физическа култура;
Допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се организират от учителите на групата извън времето за провеждане на педагогическа ситуация.
При използването на формите на педагогическо взаимодействие, детският учител се съобразява със: степента на развитие на децата в групата, възрастови особености, потребности и интереси за постигане на целта – цялостно развитие на детето.
Учителите в групата определят редуването на формите на педагогическо взаимодействие и организират деня на детето в предучилищното образование.
Съотношението между продължителността за основни и допълнителни форми, при минимум 9 часа престой на едно дете, варира от 10:90 при първа група, до 30:70 – при четвърта група, като във времето за допълнителни форми са предвидени и: - условия и време за игра, почивка, включително следобеден сън; - условия и време за хранене – сутрешна закуска, обяд и две задължителни подкрепителни закуски – между сутрешната закуска и обяда и между обяда и вечерята; - дейност по избор на детето.

2. Разпределение на формите на педагогическо взаимодействие в ДГ.

Годишният календар е разпределен на учебна година, т.е. учебно време, което е между 15 септември и 31 май и неучебно време, което е между 1 юни и 14 септември.

Педагогическа ситуация – основна форма на педагогическо взаимодействие

Разпределение на педагогическите ситуации – Конкретното разпределяне на педагогическите ситуации по образователни направления се осъществява в седмично разпределение, което е разработено по възрастови групи от учителите на конкретната група преди началото на учебната година и се утвърждава от директора на детската градина.

Седмичен брой на педагогическите ситуации

Утвърдена организация на учебния ден за всяка възрастова група в съответствие с чл.15,ал.1 от Наредба №5 за предучилищно образование и разпределение на основните форми по ОН и възрастова група, съобразно чл.24 ал.1 от Наредба № 5от 03.06.16г.за предучилищно образование.

Възрастова група	Общ седмичен брой ситуации	ОН БЕЛ	ОН Математика	ОН Околен свят	ОН Изобразит. изкуство	ОН Музика	ОН Констр. и технологии	ОН Физическа култура
I група	**11**	**1**	**1**	**1**	**2**	**2**	**1**	**3**
II група	**13**	**2**	**1**	**2**	**2**	**2**	**1**	**3**
III група	**16**	**2**	**2**	**2**	**2**	**3**	**2**	**3**
IV група	**18**	**3**	**3**	**2**	**2**	**3**	**2**	**3**

Забележка: За разновъзрастова група „Незабравка” с. Три кладенци във всички възрастови групи броя на основните форми е минимален, както следва: първа група- 11 бр.; втора група- 13 бр.;трета подготвителна група- 15 бр.;четвърта подготвителна група- 17 бр.;

Когато поради извънредни обстоятелства присъствието във формите на педагогическо взаимодействие в детската градина е преустановено фактически или с акт на компетентен орган, след заповед на министъра на образованието и науката педагогическото взаимодействие в детската градина се осъществява, доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии и с участието на родителите.
Когато поради извънредни обстоятелства присъствието във формите на педагогическо взаимодействие е преустановено фактически или с акт на компетентен орган за отделна група/отделни групи, педагогическото взаимодействие за периода на преустановяването след заповед на директора на детска градина се осъществява, доколкото и ако е възможно, от разстояние в електронна среда чрез използване на средствата на информационните и комуникационните технологии и с участието на родителите. Директорът на детската градина уведомява незабавно началника на РУО за преустановяването, за причините за това, както и за преминаването към педагогическо взаимодействие от разстояние в електронна среда.

Педагогическото взаимодействие от разстояние в електронна среда подпомага придобиването на компетентностите по чл. 28, ал. 2 от Наредба № 5 за предучилищното образование, като използваните ресурси се избират от педагогическите специалисти в съответствие с възрастта на децата.
Продължителността на педагогическото взаимодействие с дете от разстояние в електронна среда се определя от педагогическите специалисти в съответствие с възрастта на децата, но не може да надвишава 30 минути дневно.
Проследяването на постиженията от осъщественото педагогическо взаимодействие от разстояние в електронна среда се извършва чрез наблюдение от страна на педагогическите специалисти и чрез обсъждане с родителите.

Седмично разпределение по възрастови групи

Първа възрастова група 3-4 годишни

Сутрин	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
	Околен свят	Музика	Български език и литература	Математика	Изобразително изкуство
				Музика	
След обяд	Физическа култура	Изобразително изкуство	Физическа култура	Конструиране и технологии	Физическа култура

Общ седмичен брой- 11

Втора възрастова група 4-5 годишни

Сутрин	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
	Математика	Музика	Околен свят	Музика	Околен свят
	Конструиране и технологии	Български език и литература		Български език и литература	
След обяд	Физическа култура	Изобразително изкуство	Физическа култура	Изобразително изкуство	Физическа култура

Общ седмичен брой- 15

Трета възрастова група 5-6 годишни

Сутрин	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
	Български език и литература	Музика	Български език и литература	Музика	Околен свят
	Физическа култура	Математика	Изобразително изкуство	Музика	Изобразително изкуство
				Математика	
След обяд	Околен свят	Конструиране и технологии	Физическа култура	Конструиране и технологии	Физическа култура

Общ седмичен брой-16

Четвърта възрастова група 6-7годишни

Сутрин	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
	Български език и литература	Математика	Български език и литература	Математика	Околен свят
		Физическа култура		Изобразително изкуство	
	Околен свят	Музика	Конструиране и технологии	Музика	Изобразително изкуство
След обяд	Физическа култура	Български език и литература	Математика	Музика	Физическа култура
				Конструиране и технологии	

Общ седмичен брой- 18

Разновъзрастова група „ Незабравка“

Сутрин	ПОНЕДЕЛНИК	ВТОРНИК	СРЯДА	ЧЕТВЪРТЪК	ПЕТЪК
	Околен свят	Български език и литература	Околен свят	Български език и литература	Изобразително изкуство
	Математика	Математика	Български език и литература	Математика	Музика
					Музика
Следобед	Конструиране и технологии	Изобразително изкуство	Физическа култура	Конструиране и технологии	Физическа култура
	Физическа култура				

Общ седмичен брой- 17

Допълнителни форми на педагогическо взаимодействие

Утринно раздвижване, подвижни игри, спортно-подготвителни игри, сюжетно-ролеви игри, конструктивни игри, народни игри, екскурзии, разходки, излет, спортен празник

Чрез допълнителните форми на педагогическо взаимодействие се разширяват и усъвършенстват компетентностите на детето по всички образователни направления.

Допълнителните форми се организират по преценка на учителя в съответствие с интересите и потребностите на децата.

Видове допълнителни форми

Самостоятелни дейности по избор на детето – в зависимост от условията в групата;

Дейности, организирани от детския учител – различни видове игри, състезания, конкурси, екскурзии, лагери, спортни празници, тържества, развлечения, наблюдения на обекти от околната среда.

Провеждат се извън времето на педагогическите ситуации, както в учебното, така също и в неучебното време.

Допълнителни форми използвани в учебно време

Наименование: самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител.

Време за организиране: от 15 септември до 30 май на съответната година.

Приложение: в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

Допълнителни форми използвани през неучебно време

Наименование: самостоятелните дейности по избор на детето, дейности, организирани от детския учител.

Време за организиране: от 1 юни до 14 септември на съответната година.

Приложение: в сутрешни режимни моменти и след следобедния сън.

4.Тематично разпределение за всяка възрастова група.

Методи и форми за проследяване постиженията на децата

Проследяването на постиженията на детето се осъществява от учителите на групата в началото и в края на учебната година по образователните направления за всяка възрастова група и отразява съответствието с очакваните резултати. Като инструментариум се използват **педагогически наблюдения, познавателни задачи, продукти от дейността на децата, социометрични методи и познавателни книжки.** Критериите са определени по образователни направления въз основа на ДОС за предучилищно образование.

Наблюдение

Основният метод за проследяване на постиженията на децата е включеното наблюдение. То е процес от целенасочено наблюдение на детското поведение в различни ситуации, в различни режимни моменти, в различни среди, по време на ежедневните занимания в продължение на цялата учебна година.

Наблюдението е един от многото начини за събиране на информация относно функционирането на децата като цяло. Най-ефективно и информативно е наблюдението на детето в неговата естествената среда, която включва – неговият дом и детската група в които всяко дете се развива. Тази среда предоставя на детето широки възможности за ежедневна изява и проява на различните му знания, способности, начини на поведение, както и на неговите затруднения.

Детската градина е „сцената”, на която децата играят и проявяват своите чувства, емоционални реакции, двигателни и езикови способности, творческа дейност, отношението към другите деца в групата и по този начин изразяват своите типични черти от характера си.

Наблюдението на детето в естествената му среда има много предимства за него: детето се намира в позната и защитена среда, в която е адаптирано и привикнало да се занимава с ежедневни дейности. Чувства се свободно, сигурно и значимо в резултат на което може да разкрие (пред наблюдаващия, своите силни страни, знания и умения, наред с ограниченията си и затрудненията си. Събраната информация от наблюденията служи за основа при тълкуването на резултатите от развитието и извеждането на съответни изводи и насоки следващия възрастов период.

Цели на наблюдението:

С помощта на информацията, получена чрез наблюдението учителите постигат следните цели:

Опознават индивидуално развитие на децата чрез установяване на техните характерни възрастови и индивидуални особености: нужди, способности, обноски, ограничения и затруднения.

Планират индивидуална програма за развитие на детето през учебната година, която е насочена към детския потенциал и затруднения.

Проследяват настъпилите промени при децата през учебната годината.

Периодично уведомяват родителите за функционирането на детето в детската градина.

Видове наблюдения:

Детските учители участват в дейността на детето на различни нива – от ниво на не-участник в наблюдението; до пряк участник в него.

Наблюдение, в което учителите не участват.

Задачата при този вид наблюдение е учителите само и единствено да наблюдават и проучват автентичността на детето в обичайните естествени условия и действия в детската група, без да се включват в разговор с него или да се намесват по някакъв начин в ситуацията/играта/общуването, който би могъл да повлияе върху неговото поведение.

Силни страни на наблюдението: спомага за деликатно регистриране на спонтанното и автентично поведение на детето и взаимодействията му с околната и социална среда, без то да усеща, че е център на наблюдение.

Слаба страна на наблюдението е субективизма на учителя по време на наблюдението.

Наблюдение, в което учителите са участници (включено наблюдение).

Задача при този вид наблюдение е учителят – наблюдател да участва в дейностите на детето. Например: даване на разяснения; задаване на насочващи въпроси; използване езика на тялото; подготвяне на обстановката за извършване на дадена дейност; съучастник в играта на детето; поощряване на другите деца да се сближат с наблюдаваното дете и др.

Силни страни на наблюдението: помощ от учителя, която може да доведе до по-високи резултати

Слаба страна на наблюдението е субективизма на учителя при наблюдение поведението на детето и регистриране на резултатите.

2. Познавателна задача
Задачите, които са използвани за установяване на резултатите по седемте образователни направления през учебната година са два вида: Задачите със структуриран отговор, които се използват за проследяване на възприемането на знанията, тяхното разбиране и приложението им. Смята се, че този вид задачи имат по-висока степен на обективност, което от своя страна допринася за надеждността на измерването на резултатите от развитието.
Задачи със свободен отвор се използват при установяване на изпълнителски умения – пеене, свирене, рисуване, моделиране, конструиране – при които се проследява тяхното изпълнение и анализира крайният резултат, който във всички случаи ще бъде уникален за всяко дете.

3. Продукти от дейността на децата
По време на цялостния престой на детето в детската градина, чрез активното му участие в различни видове дейности, то създава различни по характер продукти (фантастични разкази, игри, рисунки, апликации, конструктивни и хартиени модели, пластилинови фигури и форми, и др.). Част от тези произведения могат да се съхраняват в хартиен вариант – в Портфолиото на детето, други – да бъдат документирани чрез видео и снимки и поставени в портфолиото (Приложение 1). Те имат изключителна стойност при проследяване на резултатите от образователния процес, документирайки развитието, креативността и успеваемостта на детето.

4. Социометрични методи
Всяка детска група има свой специфичен облик, който е повлиян от взаимоотношенията между децата вътре в групата и от подходите на детските учители.
Социометрията описва и анализира социалните взаимоотношения и структура в групи с помощта на социограма или социоматрица. При определени случаи, според учителите, този метод успешно може да се използва.

5. Познавателни книжки
Оценъчните упражнения носят на детето определен брой точки. Получените точки се нанасят в таблица по всяко образователно направление и се изчисляват коефициенти - получените точки, разделени на максималния брой точки. Нивото на постигнатия резултат се определя както следва: Коефициент от 0 до 0.25 – ниско ниво от 0.25 до 0.50 – средно ниво от 0.50 до 0.75 – високо ниво от 0.75 до 1 – много високо ниво. Резултатите се нанасят в общ протокол по всяко образователно направление на ниво входящо през месец Септември и ниво изходящо през месец Май. Това дава възможност за проследяване развитието на детето, правене на съответните изводи и вземане на необходимите мерки за попълване на пропуснатото. Резултатите от проследяването на постиженията на детето се вписват в дневника на групата. След анализа, учителите информират родителите за индивидуалните постижения на детето. В хода на предучилищното образование постиженията се отразяват в детско портфолио. Съдържанието на портфолиото се определя с Правилника за дейността на детската градина. В края на предучилищното образование с цел осигуряване на продължаващо

взаимодействие между родителите и образователните институции портфолиото им се предава. В 14-дневен срок преди края на учебната година за Четвърта възрастова група, учителите на групата установяват готовността на детето за училище. Готовността отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие. За целта се използват:
1. Данни за съответствието на ръст и тегло на детето с нормите за възрастта – изготвя се от медицинските специалисти.
2. Стандартизиран тест за диагностика на готовността на децата за училище на авт. екип с ръководител проф. д-р Георги Бижков.
3. Коефициент от диагностика по ОН «Български език и литература» по критериите от ДОС.
4. Психологичен тест за социалното и емоционално развитие на детето – подбор се прави от учителите на групата.
За децата, които навършват 6 години и по желание на родителите ще тръгнат по-рано на училище, се прилага същата процедура. До 31 май на съответната учебна година, детската градина издава удостоверение за завършено задължително предучилищно образование за децата от подготвителните възрастови групи. Удостоверението описва готовността на детето за постъпване в първи клас и постиженията му в съответствие с очакваните резултати. В удостоверението може да се правят препоръки за насърчаване и мотивиране за участие на детето в допълнителни дейности и/или за включването му в допълнителна подкрепа за личностно развитие.

5.Механизъм на взаимодействие между участниците в предучилищното образование.

Механизмът има за цел да регламентира конкретните задължения за координирани действия между всички ангажирани субекти в процеса на предучилищното образование за осигуряване на качествено предучилищното образование за всяко дете.

Задачи:
- **Да обедини съществуващите и да открива нови ресурси за ефективно взаимодействие между участниците.**
- **Да регламентира техните права и задължения.**
- **Да определи формите и подходите на сътрудничеството.**
- **Да изясни възможностите за управление и контрол на процеса.**

Участници в реализираното в ДГ «Щастливо детство» предучилищно образование са децата, родителите, учителите, директора, другите педагогически специалисти, медицински специалисти и непедагогически персонал. Процесът на възпитание, социализация и обучение на децата се осъществява при непрекъснато взаимодействие. Родителите се възприемат като участници и партньори в предучилищното образование на децата. Сътрудничеството и взаимодействието с родителите създават условия за постигане на целите по чл. 5 от ЗПУО, както и за формирането на положително отношение към детската градина като образователна институция. Механизмът за това взаимодействие е регламентиран в Правилника за дейността на ДГ «Щастливо детство» и включва: - регламент за избор на родителите в Обществения съвет на детската градина, в комисии и др.; - процедура по провеждане на индивидуалните консултация с родителите, най-малко веднъж годишно, за личностното развитие на децата им (съгл. т. 5 от чл. 209 от ЗПУО); -

формите, на ниво детска градина, за повишаване педагогическите компетенциии на родителите; - реда за решаване на конфликтни ситуации. Формите на сътрудничество на ниво детска група се определят съвместно с родителите и се вписват в годишните планове на педагогическите екипи. За всяка форма се спазва процедура за оповестяване и регистриране на участието; протоколиране на решения и отчет на изпълнението; съхранение на документация. Процедурата се решава на първата родителска среща и се актуализира в началото на всяка учебна година. За целесъобразни форми за взаимодействие с родителите се определят: традиционните и съвременни форми за вербално общуване като индивидуалните консултации; родителски събрания; тренинги; посещение и участие на родители в основни и допълнителни форми от образователния процес и др.; други форми за комуникация (табла за съобщения, тестове, анкети, и др.; използването на съвременните средства за комуникация като сайтове на групите, форуми, електронни съобщения и др.

1. Форми за повишаване на педагогическите компетенции на родителите – тренинги, дискусии, практикуми.
2. Съвместни дейности със семействата на децата – празници, развлечения, концерти.
3. Информационна осигуреност на родителите – индивидуални и групови срещи, информационни табла за родителите и др.
4. Проучване на мнението на родителите – ежегодни анкетни карти, фокус-групи по актуални проблеми на детското развитие и актуални тенденции в развитието на детската градина.
5. Участие на родителите в управлението на детската градина – родителски комитети, родителско настоятелство, обществен съвет.

Индивидуални форми на сътрудничество

Индивидуален разговор (среща) между педагогическите специалисти и родителя.
Кога се провеждат?
По договаряне между педагогическия специалист и родителя. Педагогическия специалист би трябвало да предложи време в което няма деца в групата(сутрешните часове; или късния след обяд) или в групата е осигурено присъствие на друго лице от детската градина. По този начин педагогическия специалист не нарушава правата на децата и своите задължения по длъжностната характеристика, Правилника за вътрешния ред, а осигурява защитеност на децата в групата.
Срещата може да се проведе преди началото на учебната година (през летния период) и/или в начало на месец септември. по време на първата среща родителите трябва да запознаят педагогическия специалист с особеностите на тяхното дете, да поговорят открито за техните страхове и очаквания от детската градина. От друга страна педагогическия специалист на групата запознава родителя с правилника на градината и правилата в групата, както и с неговите родителски задължения.

Видове разговори:
Във връзка с тяхната цел, могат да бъдат:

Първоначален и опознавателен разговор – с цел запознаване на педагогическия специалист с родителя и детето. Срещата може да се проведете преди началото на учебната година или в нейното начало (м. септември). На тази първа среща родителите могат запознават педагогическия специалист с особеностите на тяхното дете, за своите очаквания – какво ще се случи с детето им в детската група. От друга страна педагогическия специалист ги запознава с правилата в групата, в детските градина и с техните родителски задължения.
Информативни разговори – с цел запознаване на родителя с резултатите от предучилищното образование. Провеждат се в началото и края на учебната година.
Рутинни разговори с цел информиране на родителя за промените в детското развитие и поведение, както и за придобитите или в процес на придобиване на умения по отделните образователни направления. Провеждат се в различни времеви интервали: ежедневни, седмични или месечни.

Индивидуална консултация
Кога се провеждат?
По инициатива на педагогическия специалист или по инициатива на родителя.
По инициатива на педагогическия специалист
Ако педагогическия специалист трябва да сподели наблюдавани затруднения, които изискват намесата на външен експерт специалист, той трябва да обясни това на родителите. Да подскаже варианти за вземането на решение, което засяга бъдещо развитие на неговото дете.
По инициатива на родителя
Когато родителят среща затруднения при отглеждането, възпитанието или при оказване на помощ в процеса на обучение. В тези случаи е необходимо педагогическия специалист да насочи родителя към специалист или самият той да насочи родителят към работещи стратегии.

Други индивидуални форми:
Видове съобщения
Устните съобщения могат да бъдат – телефонно обаждане, скайп разговор;
Писмените съобщение днес, са е-майл, sms по мобилен телефон, лично съобщение във фейсбук на групата.
Кога се използват?
В зависимост от ежедневните събития и извънредни ситуации, при провеждане на празници и развлечения, екскурзии, лагери и др., събития в детската гадина или извън нея, могат да възникнат ситуации в които учителят да използва бързи форми на съобщения.
За планираните мероприятия, за които е необходима повече подробна и детайлизирана информация за родителя – е желателно използването на писмени съобщения.

Групови форми на сътрудничество с родителите

Родителската среща – традиционната и най-популярна групова форма.
Създаването на сплотена група от родители, които да се включат в живота на групата, допринася за реализирането на целите и задачите на детската градина. Позитивното въвличане на родителите като наблюдатели, участници и партньори, подпомага реализирането на програмната система на детската градина. Сътрудничеството с всички родители се постига през няколко канала:
В началото на учебната година, във всяка група на детската градина се организира родителска среща, на която представя обосновката и работния план за учебната година. Координират се очакванията на родителите и на екипа на групата/класа. Избира се комитет на родителите. Определят се неговите функции, работните отношения и начин на комуникация с екипа на групата/класа.
Родителските срещи през учебната година могат да се планират, според потребностите и желанията на родителите. В съдържателен аспект, трябва да бъдат тематични, съобразени с актуални за възрастта – „горещи" и доминиращи теми, във връзка възрастовите особености на детското развитие и съответни поведенчески реакции на детето и да децата в групата. Например, подобни ключови теми на детското развитие са:

- адаптация на детето в детската група;
- правила в детската група (първа възрастова група);
- специфични особености във физическото, познавателното, езиковото, духовно-нравственото, социалното, емоционалното и творческо развитие на детето – за втора и трета възрастови групи;
- детските приятелства; готовността на детето за живота в училище; готовност за учене – за подготвителна група.

Групи за подкрепа на родители – съвременна форма за групова подкрепа
Защо е необходима група и за родителя?
В групата родителят получава формална подкрепа от останалите родители, по въпроси които не може самостоятелно да реши и търси допълнителна емоционална подкрепа и информация.
Чрез групата родителят има възможност да преживява чувството на увереност, защитеност и равнопоставеност.

Видове групи за подкрепа на родителите:

- група на родителите, които имат еднакви проблеми относно детското развитие;
- група на родителите, които имат еднакви вярвания и модели на възпитание;
- група родители, които имат нужда от развиване на своите умения като родители;
- група родители на надарени деца;
- група на татковците и др.

Тренинг с родители

Тренингът е интерактивна форма на комуникация, върху основата на диалогичното общуване между лектора (педагогическия специалист) и участващите в тренинга (родителите).

Опитът показва, че лекционната форма в нейния монологичен вариант може да повиши информираността на родителите по различни въпроси, но не предизвиква достатъчно мощен заряд, който да инициира, стимулира и регулира краткосрочна интензивна личностна промяна, така както се постига чрез тренинга. Родителите – участници в тренинга, могат да осъзнаят, да „разчупят" традиционните си убеждения и вярвания за домашното възпитание и взаимоотношенията между родители-деца, между хората; да овладеят нови социални умения, да променят ценностната си ориентация и да се обогатят с нови психолого-педагогически знания.

Участие на родителите в процеса на предучилищното образование

Включването на родителите в живота на детето в детската група е друга изключително важна форма на сътрудничество между детската градина и семейството. Обикновено родителите присъстват на открити ситуации, тържества, празници и състезания.

Във всяка група на детската градина се изработват планове за съвместни инициативи с родителите. Най-често това са различните празници и тържества, в които родителите ще вземат участие. Необходимо е на родителите да им се предостави възможност да участват, както в съставянето на плана, така и при неговата подготовка и реализация. По този начин ще могат да се включат по-голяма част от родители, според техните индивидуални нагласи, способности (организаторски, изпълнителски, музикални, кулинарни, естетически и др.), и възможности (финансови или чрез труд).

Родителите могат да участват и в образователния процес провеждан в детската градина – чрез включването им в основната форма на работа на детския педагог- ситуацията. Всеки родител от групата е ценен с неговата личност и професионална реализация.

В зависимост от целта на ситуацията, може да се покани родител, който има съответната професия или професионални компетентности по изучаваната тема.

Чрез словесен разказ, презентация или демонстрация по дадена тема близка до образователното съдържание, или чрез посещение на неговата месторабота – децата по-лесно могат да възприемат и осмислят интегрираните знания от съответните направления.

Значението на включването на родителя има тристранен характер:

- за детето – защото чувства подкрепата и съпричастността на родителя към това, което е важно за него;
- за родителя – който може да види детето си в различна от ежедневието ситуация; да общува с другите деца от групата и по този начин да обогати своите родителски умения;
- за педагогическите специалисти в групата – за успешното постигането на целта на социализация, възпитание и образование на детето, чрез подкрепата получена от родителите.

Други форми за комуникация педагогически специалист – родител
Във връзка с периодично предоставяне на информация, относно промени в учебната програма; правилата в групата; предстоящи празници, важни събития в детската градина; статии или материали във връзка с детското развитие; новини от живота в детската градина; продукти от дейността на децата (рисунки, работни листове, снимки) и др., могат да се използват следните форми:

- Сайт на детската градина
- Информационни табла за родителя
- Фейсбук на групата

Информация относно многообразието и качеството на педагогическата дейност, резултатността в детската градина извън нея (участието на децата в различни конкурси и състезания) може да има прозрачност и публичност чрез:

- Електронно портфолио на детската градина;
- Портфолио на учителите в групата.

Сътрудничество между детската градина и други педагогически специалисти и институциите, подпомагащи дейностите на детската градина.

В зависимост от условията на населеното място, в което се намира детската градина, различните институции: социални, здравни, културно-просветни и др., могат да се реализират различни съвместни дейности.
Формите на сътрудничество с различните институции, могат да бъдат: индивидуални консултации; групови срещи; лектории; съвместни празници; клубове, кръжоци и т.н.

Тематични разпределения по възрастови групи